

KUNTAVAALIT 2025 ALUEVAALIT

LUOMME HYVÄN ARJEN YHDESSÄ

Suomen ruotsalainen kansanpuolue (RKP) on suomalainen liberaalinen puolue, jolla on vahvat pohjoismaiset ja eurooppalaiset juuret. Uskomme yksilön oikeuksiin ja kykyyn itse määrittellä elämänsä ja vaikuttaa omaan arkeensa. Uskomme vastuulliseen vapautteen ja vastuuseen toisistamme. Poliitikamme ja liberalismimme kulmakivet ovat kunnioitus ihmistä ja ympäristöä kohtaan, vapaus ja yksilön oikeudet, rauha ja oikeudenmukaisuus sekä yhdenvertainen kohtelu ja tasa-arvo.

Maailmantilanne ja kansalliset tapahtumat vaikuttavat meihin paikallisesti. Monilla alueilla poliittista keskustelua leimaava polarisaatio näkyy myös Suomessa. Toivon sijasta uhkailuun perustuva politiikka on yhä yleisempää, samoin pyrkimykset jakaa yhteiskuntamme eri leireihin.

Juuri tässä todellisuudessa RKP:tä tarvitaan. Emme hyväksy politiikkaa, joka jakaa yhteiskuntamme meihin ja muihin, vaan haluamme tarjota sekä paikallisesti että kansallisesti yhdistäviä ratkaisuja. Haluamme antaa kaikille mahdollisuuden rakentaa oman tulevaisuutensa yhteiskunnassamme.

Hyvinvointiyhteiskuntamme toimii parhaiten, kun talous on tasapainossa, ihmisillä on työtä ja yritykset menestyvät. Sen eteen teemme työtä. Samanaikaisesti pyrimme

aktiivisesti hillitsemään ilmastonmuutosta ja tekemään toimenpiteitä luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseksi. Kestävä yhteiskunta on turvallisen arjen edellytys. Kuokoistaakseen Suomi tarvitsee sekä vahvoja kaupunkeja että elävää maaseutua.

RKP on kaikille avoin kansanliike. Teemme työtä sen eteen, että Suomessa on kaksi elävää kansalliskieltä, suomi ja ruotsi. Puoluemme puolustaa aina vähemmistöjä ja vähemmistökieliä.

Puolustamme aina oikeusvaltioperiaatetta ja demokratiaa. Uskomme, että sivistynyt ja kansainvälinen Suomi on turvallinen, tulevaisuuden haasteista selviytyvä valtio. Haluamme avoimen ja monikulttuurisen yhteistyölle rakentuvan yhteiskunnan, joka kantaa vastuuta kaikista sukupolvista. RKP on liberaali, osallistava ja vastuullinen ääni kaikilla poliittisen päätöksenteon tasoilla. Tiedostamme, että valtiontalouden haasteet tekevät tilanteesta vaikean monilla alueilla, kun toimintaa on sopeutettava taloudelliseen todellisuuteen. Hyvinvoinnin tulee perustua inhimillisyyteen ja sen tulee turvata hoito- ja hoivapalvelut, koulutus ja muut yhteiskunnalliset palvelut.

Koulutetun työvoiman saatavuus on yksi Suomen keskeisimmistä tulevaisuuden ky-

symyksistä. Tämän tarpeen täyttäminen edellyttää, että lisäämme opiskelupaikkojen määrää ja edistämme työperusteista maahanmuuttoa. Turvataksemme tarvittavan työvoiman riittävyyden meidän on lisättävä panostuksia henkilöstön hyvinvointiin.

Kaikilla tulee olla yhdenvertaiset oikeudet ja mahdollisuudet yhteiskunnassamme sekä mahdollisuus osallistua päätöksentekoon. Edistämme määrätietoisesti tasa-arvoa. Puolustamme aina jokaisen perusoikeutta päättää omasta kehostaan. Ketään ei saa syrjiä kielen, alkuperän, kansalaisuuden, uskonnon, vakaumuksen, sukupuolen, seksuaalisen suuntautumisen, vammaisuuden tai iän perusteella. Teemme määrätietoisesti työtä rasmin ja syrjinnän kitkemiseksi yhteiskunnastamme.

Teemme työtä kuntien, seutukuntien ja hyvinvointialueiden elinvoimaisuuden ja vahvan lähidemokratian edistämiseksi. Päätöksenteon on oltava avointa ja turhaa byrokratiaa on vältettävä. Tavoittelemme toimivaa kuntien, hyvinvointialueiden, valtion, yksityisen sektorin ja kolmannen sektorin välistä yhteistyötä. RKP on puolueena lähellä sinua kaikissa elämänvaiheissasi. Meille on tärkeää, että voit matalalla kynnyksellä ottaa yhteyttä meihin ja päättäjiiimme - asiassa kuin asiassa.

RKP:N VAALIOHJELMA KUNTAVAALEISSA 2025

- 4 PARAS KOULU
- 6 HYVINVOIVAT ASUKKAAT
- 8 ELINVOIMAISET KUNNAT JA KAUPUNGIT
- 10 KESTÄVÄ JA VIIHTYISÄ MAANKÄYTTÖ JA KAAVOITUS
- 12 EDELLÄKÄVIJÄ ILMASTO- JA YMPÄRISTÖASIOISSA

RKP:N VAALIOHJELMA ALUEVAALEISSA 2025

- 14 TURVALLINEN ELÄMÄ
- 16 SAATAVILLA OLEVAT TERVEYSPALVELUT
- 18 KORKEALUOKKAINEN SAIRAAHOITO
- 20 TOIMIVA SOSIAALIHUOLTO
- 22 HYVINVOIVAT LAPSET, NUORET JA PERHEET
- 24 TURVALLINEN VANHUSTENHUOLTO
- 26 LUOTETTAVAT PELASTUSPALVELUT

PARAS KOULU

Yhteiskuntamme hyvinvoinnin ja menestyksen perusta rakennetaan koulussa. Koulun on tarjottava kaikille lapsille ja nuorille tasa-arvoiset edellytykset heidän koko oppimispolkunsa ajan varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle ja edelleen jatko-opintoihin. Meidän on varmistettava lapsille ja nuorille turvallinen oppimisympäristö, jossa heille annetaan hyvät valmiudet kohdata tulevaisuuden haasteet. Tämä edellyttää, että kouluissa ja oppilaitoksissa on riittävästi aikuisia ja päteviä henkilökuntaa.

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus sekä ammattitaitoiset opettajat ja henkilökunta ovat suomalaisen koulun perusta. Peruskoulumme on menestystarina, mutta työ ei suinkaan lopu tähän, vaan kehitystä on

jatkettava. Tämä vaatii työtä kansallisella tasolla, mutta merkittävä osa työstä tehdään kunnissamme. Koulujen päivittäistä työtä varten on oltava riittävät resurssit. Tukea tarvitsevien on myös saatava sitä. Erityistä huomiota on kiinnitettävä osallistamiseen ja yhdenvertaiseen kohteluun. Tavoitteemme on, ettei ketään jätetä ulkopuolelle.

Haluamme, että Suomi on maailman lapsiystävällisin maa ja siksi haluamme panostaa lapsiperheiden arjen helpottamiseen. Tämä edellyttää toimivaa koulua, hyvinvoivia opettajia ja kaikille lapsille yhdenvertaisia onnistumisen mahdollisuuksia.

RKP HALUAA

- että useammat lapset osallistuvat varhaiskasvatukseen ja että se pidemmällä aikavälillä tulee maksuttomaksi
- että toisen kansalliskielen oppiminen aloitetaan jo varhaiskasvatuksessa
- että koulutus ja opetus on tasa-arvoista ja sukupuolineutraalia
- lisätä kohdennettuja resursseja kaikenlaisen kiusaamisen ehkäisemiseksi
- torjua perusopetuksen eriytymistä
- että kaikilla on turvallinen oppimisympäristö ja koulutie
- että koulurakennuksemme ovat terveitä ja tarjoavat lisäksi innostavan oppimisympäristön, jossa on hyvä työrauha
- että opettajilla on hyvät apuvälineet opetuksen ja opetusmenetelmien kehittämiseksi sekä koulujen väliseen etäyhteistyöhön
- toimivaa aamu- ja iltapäivätoimintaa, joka mahdollistaa monipuoliset ulko- ja sisäaktiiviteetit
- että lapsilla on mahdollisuus mielekkäisiin harrastuksiin koulupäivän yhteydessä
- että koulu tarjoaa riittävästi haasteellisia tehtäviä sellaisia tarvitseville oppilaille
- että läksypua järjestetään esimerkiksi vapaaehtoisten kouluvaarien tuella koulupäivän jälkeen
- että kaikille oppilaille ja opiskelijoille on tarjolla hyviä oppimisvälineitä – sekä perinteisiä että digitaalisia
- turvata paikan päällä koulussa saatavilla olevat koulupsykologi- ja kuraattoripalvelut sekä riittävät oppilaan- ja opinto-ohjausresurssit
- lisätä ammattikoulutuksen ja elinkeinoelämän välistä yhteistyötä ja korostaa yrittäjyyttä ammattikoulutuksessa
- lisätä ammatillisen koulutuksen kiinnostavuutta ja taata sen korkeatasoisuuden
- edistää oppisopimusten käyttöä ammatillisessa koulutuksessa
- taata yleissivistävän lukiokoulutuksen korkeatasoisuuden
- painottaa perustason taideopetuksen itseisarvoa ja sen merkitystä hyvinvointia ja muuta oppimista edistävänä tekijänä
- että erityistä tukea tarvitseville oppilaille annettava tuki on toimivaa
- että saamelaisen oikeus opetukseen saamen kolmella eri kielellä säilyy ja että opetusta kehitetään
- että oppilaille ja opiskelijoille on tarjolla viittomakielisiä palveluja kouluissa
- että oppilaskunnille annetaan mahdollisuus vaikuttaa koulun toimintaan
- että maahanmuuttajien lapset saavat riittävästi tukea ja että heidän kotouttamisensa on korkealuokkaista
- varmistaa, että maahanmuuttajataustaisten lasten perheiden kanssa käydään hyvää vuoropuhelua kotimaisten kielten opetustasoa määriteltäessä
- että entistä useammat kunnat tarjoavat myös englanninkielisen oppimispolun
- jatkaa koulujen nuorisotyön kehittämistä siten, että lasten ja nuorten arjessa on turvallisia aikuisia
- että yhä useammilla on mahdollisuus kielikylpyopetukseen ja kielisuihkuihin
- tehdä työtä sen eteen, että ryhmäkoot ovat kohtuullisia kaikilla kouluasteilla
- edistää tietoisuuskampanjoita haitallisten normien ehkäisemiseksi ja tunteiden käsittely- ja hallintataitojen opettamiseksi
- että kunnat turvaavat riittävät tuntiresurssit kouluille
- että kodin ja koulun välinen yhteistyö on toimivaa.

HYVINVOIVAT ASUKKAAT

Hyvinvointiyhteiskunnan perusta on osallisuus, yhteisöllisyys ja luottamus. Haluamme yhteiskunnan, jossa kaikki voivat hyvin ja tuntevat olonsa turvalliseksi. Ennaltaehkäisevät ja terveyttä edistävät palvelut kaikenikäisille kuuluvat kunnan ydintehtäviin.

Panostamalla liikuntaan, urheiluun ja kulttuuriin luomme hyvinvointia ja teemme kunnistamme elinvoimaisia ja viihtyisiä. Kansalais- ja työväenopistot, aktiivinen yhdistystoiminta, ulkoiluväylät, liikuntatilat, kirjastot, musiikkiopistot ja taidekoulut ovat tärkeitä paikallisyhteisön hyvinvointitekijöitä. Nämä tilat ja toiminnot tarjoavat asukkaille mahdollisuuksia tavata toisiaan, oppia uusia asioita, kuntoilla ja saada kulttuurielämyksiä, jotka vahvistavat kuntalaisten yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia. Kansalais- ja työväenopistot tarjoavat kuntalaisille mahdollisuuksia kehittää taitojaan samalla kun ne ovat tärkeitä myös hyvinvointimme kannalta.

RKP HALUAA

- että kaikenikäisille on tarjolla monipuolisia liikuntamahdollisuuksia, kuten leikkiuistoja, skeittipuistoja, ulkokuntosaleja ja kuntoportaita
- vähentää liikkumattomuudesta aiheutuvia kustannuksia lisäämällä kuntoilumahdollisuuksia esimerkiksi palveluseleillä
- toimivia nuorisopalveluja, kuten etsivä nuorisotyö, nuorten navigaattoripalvelut ja nuorisopajoja, jotka tukevat turvallista varttumista ja ehkäisevät syrjäytymistä
- toimenpiteitä sekä varttuneempien että nuorten yhä lisääntyvän yksinäisyyden ehkäisemiseksi
- että nuorilla on oikeus mielekkäisiin matalan kynnyksen vapaa-ajanharrastuksiin

- että nuorisovaltuustoilla sekä vanhus- ja vammaisneuvostoilla on selkeä asema päätöksenteossa ja todellisia vaikuttamismahdollisuuksia
- vaalia vapaata sivistystyötä
- että kunta voi tarjota yhdenvertaisia mahdollisuuksia ja tiloja kulttuuri-, vapaa-ajan- ja liikuntaharrastuksiin sukupuolesta tai iästä riippumatta
- vahvistaa saamelaisten asemaa ja taata heidän kulttuuriautonomiansa
- että asukkailla on mahdollisuus suunnitella ja saada hyvää taloudellista ohjausta yksityistaloutensa vahvistamiseksi
- että osallistavaa budjetointia käytetään kuntalaisten osallistamisen lisäämiseksi kunnalliseen päätöksentekoon
- toimivaa kunnan, yksityisen sektorin ja kolmannen sektorin välistä yhteistyötä kuntalaisten palvelujen turvaamiseksi
- että kunnilla on osallistava henkilöstöpolitiikka, joka paremmin mahdollistaa syrjäytyneiden väestöryhmien työllistymisen
- että kunnat panostavat enemmän kotouttamispalveluihin varmistaakseen, että kaikki tuntevat itsensä tervetulleiksi ja kokevat siirtymisenä suomalaisen työelämään sujuvaksi
- että yhä useammat voidaan kotouttaa Suomesa ruotsiksi ja että tiedottaminen kotouttamisesta taataan kummallakin kansalliskielellä
- että kunta tarjoaa yhdenvertaisuus- ja tasa-arvokoulutusta henkilökunnalle ja luottamushenkilöille
- että kunta tekee ennakoarvioinnin päätöksensä vaikutuksista eri sukupuoliin ja soveltaa sukupuolitietoista budjetointia
- että kunnat käyttävät lapsivaikutusten arviointia varmistaakseen päätöksensä lapsiystävällisyyden
- että kunnat tunnistavat kulttuurin merkityksen kuntalaisten hyvinvoinnille.

ELINVOIMAISET KUNNAT JA KAUPUNGIT

Sivistys, ammattitaito ja hyvinvointi ovat kaikille tärkeitä avuja, ja niiden ylläpitäminen edellyttää vahvaa taloutta. Kunnalla, joka vahvistaa yrittäjyyden ja kasvun mahdollisuuksia sekä hoitaa talouttaan vastuullisesti, on kaikki edellytykset olla hyvinvoiva kunta.

Hyvin hoidettu kuntatalous luo parhaat edellytykset toimivalle arjelle. Haluamme, että kunnat elävät ajassa ja uskaltavat kehittyä ennakkoluulottomasti. Digitaaliset palvelut mahdollistavat joustavamman arjen, mutta samalla on varmistettava, että saavutettavuus ja inhimillisuus säilyy.

Haluamme, että kuntamme houkuttelevat aktiivisesti kestäviä investointeja ja uusia yrityksiä. Panostukset työllisyyteen ja yrittäjyyteen ovat kasvun avain. Koska kunnat nykyään vastaavat itse työ- ja elinkeinopalveluista, työnhakijoille tarjottavissa palveluissa on entistä paremmat mahdollisuudet huomioida paikalliset olosuhteet. Onnistunut työperusteinen maahanmuutto edellyttää osallistavia kuntia ja hyviä kotouttamispalveluja.

RKP HALUAA

- että kunta- ja kiinteistövero ovat kohtuullisella tasolla
- vahvistaa kunnan ja elinkeinoelämän välistä yhteistyötä luodakseen parhaat edellytykset investoinneille ja yrittämiselle
- että kuntien työllisyyspalvelut toimivat tehokkaasti, jotta työnhakijoille tarjotaan työtä mahdollisimman nopeasti
- että työnhakijat ja työnantajat löytävät toisensa kuntarajojen ylitse
- että työkeskusten toimintaedellytykset taataan
- järkevämpiä ja kestävämpiä kilpailutuksia lisäämällä laatukriteerien painoarvoa, ottamalla huomioon ilmastovaikutukset ja sallimalla osatarjoukset
- huolehtia kunnan henkilökunnan hyvinvoinnista ja työterveydestä
- että kunnat edistävät aktiivisesti työperusteista maahanmuuttoa kansainvälisillä rekrytoinneilla ja myönteisellä perhepolitiikalla
- että kunnat ottavat käyttöön anonyymin rekrytoinnin edistääkseen työnhakijoiden yhdenvertaista kohtelua
- varmistaa, että korkeakoulupolitiikassa huomioidaan kuntien ja alueiden pitkän aikavälin työvoimatarpeet
- edistää monipaikkaisuutta esimerkiksi e-kuntalaisuudella.

KESTÄVÄ JA VIIHTYISÄ KAAVOITUS

Kotimme ja lähiympäristömme sijaitsee kunnissa. Täällä me asumme ja oleskelemme, täällä ovat terveyshuolto, koulut ja työpaikat. Osa meistä haluaa asua harvaan asutulla alueella, toiset viihtyvät ihmisvi-
linässä. Omaa identiteettiään ja erityisominaisuuksiaan vaalivalla, monipuolista asumista ja palveluja tarjoavalla kunnalla on hyvät hyvinvoinnin ja kasvun edellytykset.

Haluamme viihtyisiä asuinympäristöjä, jotka ehkäisevät eriytymistä ja tukevat erilaisia elämäntilanteita. Haluamme myös, että suuremmissa kaupungeissa noudatetaan selkeää kaupunkipolitiikkaa, joukkoliikenne toimii ja kaupunginosat ovat elinvoimaisia. Kestävä kasvu edellyttää monipuolista ja joustavaa elinkeinoelämän tarpeita huomioivaa kaavoitusta. Haluamme edistää virkistysmahdollisuuksia ja huolehtia lähiluonnosta. Kunnissa on oltava viihtyisiä kokoontumispaikkoja ja kuntien on huolehdittava hyvin kiinteistöistään.

RKP HALUAA

- kestävää kaavoitusta ja rakentamista
- kestäviä rakennuksia ja riittävää resursointia rakennusten kunnossapitoon
- yritysten sijoittumista ja elinkeinoelämän kehitystä tukevaa kaavoitusta ja maankäyttöä
- ehkäistä segregatiota monipuolisella kaavoituksella
- että virkistys- tai viheralueet ovat kaikkien kuntalaisten käytettävissä
- että kaupungeissamme ja kunnissamme on levähdysalueita ja koirapuistoja
- älykkäitä kaupunkeja ja kuntia, joiden palveluja tehostetaan asukkaita ja yrityksiä hyödyttävillä digitaalisilla ratkaisuilla
- hyviä joukkoliikenneyhteyksiä, hyvää liikennesuunnittelua ja lisää kevyen liikenteen väyliä
- tehdä työtä toimivan ja saavutettavissa olevan joukkoliikenteen hyväksi ja liikumispalvelujen lisäämiseksi
- kehittää keskustaajamien ja kehyskuntien välistä alueellista liikennettä
- kehittää sähköautojen latausasemien ja bio-kaasuautojen tankkausasemien verkostoa sekä edistää vähäpäästöisiä autoja tukevaa pysäköintipolitiikkaa
- että joukkoliikenteen pysäkit ovat turvallisia ja tuulilta ja tuiskuilta suojaa antavia
- että kunnat ja maakuntaliitot eivät rajoita maanomistajien omistusoikeutta tai oikeusturvaa kaavamerkinnoilla
- ettei kaavoituksella aiheuteta ylimääräisiä kustannuksia maanomistajalle ja että maanomistaja saa kohtuullisen korvauksen käyttömahdollisuuksien rajoituksessa
- varmistaa nopeat ja luotettavat verkkoyhteydet, jotka tukevat sekä yhdenvertaisia etätömahdollisuuksia että yhdenvertaista digitaalisatiota
- että kaavoituksessa huomioidaan alkutuotannon mahdollisuudet kunnassa.

EDELLÄKÄVIJÄ ILMASTO- JA YMPÄRISTÖASIOISSA

Ilmastonmuutos ja luonnon monimuotoisuuden väheneminen ovat aikamme suurimmat maailmanlaajuiset haasteet. Vaikka haasteet ovat usein paikallisia ja suuri osa työstä tehdään kunnissamme. Kyse on muun muassa energiankäytöstä, hankinnoista, maankäytöstä, jätteenkäsittelystä ja liikenteestä.

Haluamme, että Suomi on edelläkävijä ilmastoa ja ympäristöä koskevissa asioissa. Suomen on oltava ilmastoneutraali vuonna 2035. Monet kunnat ovat jo nyt edelläkävijöitä paikallisiin edellytyksiin sopeutettujen ilmastoratkaisujen löytämisessä ja tukevat siten kestävää elinkeinoelämää ja

kestäviä työpaikkoja kunnassaan. Panostuksilla ilmastoystävällisiin ratkaisuihin kunnat voivat tarjota kuntalaisille mahdollisuutta kestävään elämäntapaan ja viihtyisään ympäristöön.

RKP HALUAA

- että kunnat ottavat käyttöön ilmastoälykkäitä ratkaisuja ja helpottavat kuntalaisten mahdollisuuksia tehdä ilmastoviisaita valintoja
- että kunnat siirtyvät käyttämään uusiutuvaa energiaa ja lopettavat vaiheittain fossiilisten polttoaineiden käytön
- että kunnat tekevät työtä luonnon monimuotoisuuden katoamisen hillitsemiseksi osoittamalla riittävästi resursseja valistustyöhön ja vapaaehtoisin luonnonsuojelutoimenpiteisiin
- että kunnat tekevät luonnon monimuotoisuutta edistäviä toimenpiteitä
- tehdä työtä vesistöjen ja merialueiden kuormituksen vähentämiseksi muun muassa tehostamalla vedenkäsittelyä ja lisäämällä ravinteiden kierrätystä
- että kunnat panostavat jätteiden vähentämiseen ja edistävät kierrätystä toiminnassaan
- toimivat kierrätys-, uusiokäyttö- ja jätteenkäsittelypalvelut ja riittävästi keräyspisteitä
- että kunnat laativat ilmasto- ja kestävyysuunnitelmat
- että kunnat asettavat selkeitä tavoitteita ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseksi
- että kunnat ottavat kilpailuksissaan käyttöön ilmastojälkiä mittavia mittareita ja kriteereitä
- että kunnat edistävät lähiruoan ja kotimaisen kalan käyttöä ja panostavat ruokahävikin vähentämiseen
- vähentää PFAS-kemikaalien käyttöä kunnissa
- että kuntien maa-alueiden käyttö on kestävää ja että maa-alueita hoidetaan hyvin.

TURVALLINEN ELÄMÄ

Turvallisuus on onnellisen elämän perusta. Kun tiedät saavasi apua sitä tarvitessasi ja sinua tuetaan erilaisissa elämäntilanteissa, on helpompi keskittyä opintoihin, töihin ja yhteiseloön sinulle tärkeiden ihmisten kanssa.

RKP haluaa tehdä työtä turvallisen ja joustavan arjen eteen. Hoito- ja hoivapalveluja on oltava saatavilla tarvittaessa ja turvallisissa olosuhteissa. Kaikkien oikeus hyvään hoitoon ja hoivaan on turvattava asuinpaikkakunnasta, tuloista ja äidinkielestä riippumatta. Palveluja on oltava tarjolla ja niiden on toimittava yhdenvertaisesti kummallakin kansalliskielellämme. Sinun on saatava tarvitsemiasi hoitopalveluja ja apua yhden luukun periaatteella.

Hoito- ja hoivapalvelujen tarjonta tulee muuttumaan. Siksi esimerkiksi liikkuvat ja digitaaliset palvelut saattavat olla yksi tapa parantaa palvelujen saatavuutta. Hyvinvointialueilla on oltava riittävästi osaamista digitalisaation ja tekoälyn hyödyntämiseksi hoitopalveluissa.

Yksityistä ja kolmatta sektoria tarvitaan täydentämään julkisia sosiaali- ja terveyspalveluja. Haluamme, että kaikki hyvinvointialueet hoitavat talouttaan vastuullisesti. Teemme työtä sen eteen, että hyvinvointialueiden rahoitus jakaantuu oikeudenmukaisesti ennakoivaa ja kuntouttavaa hoitoa painottaen. Meidän on hillittävä etenkin erikoissairaanhoidon kustannusten nousua pidemmällä aikavälillä.

RKP HALUAA

- turvata kaikkien asukkaiden terveys- ja sairaanhoitopalvelut
- että kuntien ja hyvinvointialueiden välinen yhteistyö on toimivaa
- että hoito- ja hoivapalvelujen digitaalisia palveluja kehitetään
- että kaikki hyvinvointialueen toiminta on tasa-arvoista ja kohtelu yhdenvertaista
- huolehtia siitä, että hoitohenkilöstöllä on pätevyys hoitaa sukupuolen ja seksuaalisen suuntautumisen moninaisuutta koskevia asioita
- lisätä panostuksia työterveyteen, työhyvinvointiin ja työssä viihtymiseen, hyvään johtajuuteen, tasa-arvoon ja hyvinvointialueiden kilpailukykyiseen palkkaukseen
- että hoito- ja hoivahenkilöstö voi rakentaa itselleen erikoistumisen ja jatkokoulutuksen mahdollistavan selkeän urapolun
- vähentää riippuvaisuutta vuokralääkäreistä ja muusta vuokratyövoimasta hyvinvointialueilla
- ennaltaehkäistä hoitohenkilöstöön kohdistuvaa väkivaltaa, jotta henkilökunta saa hoitaa työnsä turvallisesti
- mahdollistaa toimivan rekrytinnin ja ulkomaisen hoitohenkilökunnan kotouttamisen sekä huolehtia siitä, että kotouttaminen ruotsiksi on todellinen vaihtoehto
- että hyvinvointialueilla käytetään riittäviä kieli- ja kielenkäyttölisiä ja että myös muiden kuin suomen ja ruotsin kielen käytöstä palkitaan
- että saamelaisten oikeus hoitoon ja hoivaan omalla kielellään turvataan
- että vaikuttamistoimielimillä ja vähemmistökielilautakunnalla on todelliset mahdollisuudet vaikuttaa
- että potilastiedot ja hoito-ohjeet ovat saatavissa ja välitetään potilaalle kummallakin kansalliskielellä
- lisätä palvelusetelien käyttöä, kun se on tarkoituksenmukaista
- turvata kolmannen sektorin toimintaedellytykset
- että pienillä yrityksillä ja kolmannella sektorilla on realistiset mahdollisuudet osallistua hankintoihin esimerkiksi edistämällä osahankintoja
- että IT-palvelujen kilpailutukset uusitaan siten, etteivät hyvinvointialueet enää ole sidottuja kalliisiin lisenssisopimuksiin, jotka nielevät resursseja hoitopalveluilta
- että KELA-taksipalvelut toimivat ja suunnitellaan yksilölliset tarpeet huomioiden
- että hyvinvointialueet päättävät olla imetysystävällisiä työpaikkoja
- vahvistaa perusterveydenhuollon lääkäreiden saatavuutta joustavilla työsuhteilla ja urapoluilla
- että nuorisovaltuustoilla sekä vanhus- ja vammaisneuvostoilla on selkeä asema päätöksenteossa ja todellisia vaikuttamismahdollisuuksia.

KORKEATASOINEN SAIRAANHOITO

Hoidon tarpeessa on joskus kyse vain yksinkertaisesta toimenpiteestä tai vuoropuhelusta. Toisinaan tarvitaan kuitenkin kattavampia hoitotoimenpiteitä ja diagnostiikkaa. Haluamme, että hoidolle asettamamme vaatimukset ja niiden tarvestaavuus taataan kaikissa tilanteissa.

Haluamme, että lähin päivystävä sairaala on kohtuullisella etäisyydellä sinusta, kun tarvitset erikoissairaanhoidoa. Meille on tärkeää, että saat tarvitsemaasi hoitoa ja apua, yhden luukun periaatteella. Keskussairaaloilla on ratkaiseva rooli sairaanhoidon toimivuuden kannalta. Kaikkien sairaanhoidon toimijoiden välisen yhteistyön

on toimittava saumattomasti ja potilaan on aina oltava keskiössä. Yliopistosairaaloilla on tärkeitä erityistehtäviä ja niiden rahoituksen on oltava riittävää.

Sairaanhoito kehittyy ripeästi. Se aiheuttaa kustannuspaineita sekä paineita sille, miten nopeasti uusia innovaatioita voidaan ottaa käyttöön. Se tarkoittaa myös, että tutkimuksella on keskeinen rooli sairaanhoidon kehityksessä. Riittävän kärkeäsaamisen keskittäminen harvempiin yksikköihin on oltava tasapainossa sen kanssa, että tarvittavia palveluja on saatavilla riittävän lähellä. Haluamme, että Suomi on yksi lääketieteellisen kehityksen kärkimaista.

RKP HALUAA

- että lähisairaaloilla on tärkeä rooli ja erilaisia erikoistumisvastuita
- että lähelläsi on laaja-alaista polikliinistä toimintaa
- että myös pienemmillä sairaaloilla on oikeus suorittaa normaaleja päiväkirurgisia leikkauksia ja ylläpitää ympärivuorokautista yleislääketieteen päivystystä
- että myös maaseudulla on riittävästi ambulansseja, jotta ensihoito voidaan taata kaikkialla maassamme
- taata lääkärihelikopteritoiminnan
- vahvistaa hyvinvointialueiden tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaa
- panostaa perusterveydenhuollon henkilökunnan opiskelumahdollisuuksiin korkealuokkaisen sairaanhoidon turvaamiseksi.

TOIMIVA SOSIAALIHUOLTO

Me ihmiset tarvitsemme sekä fyysistä, sosiaalista että henkistä hyvinvointia. Tarvitsemme usein monia hoitomuotoja samanaikaisesti. Meidät yksilöinä ja monipuoliset tarpeemme kokonaisuutena tunnistavalla hoidolla on edellytykset saavuttaa parempia tuloksia.

Haluamme vahvistaa syrjäytymistä ja mielenterveysongelmia ehkäisevää työtä varhaisella puuttumisella sekä moniammatillisella yhteistyöllä. Parhaan mahdollisen tuen ja avun antamiseksi on tärkeää, että koko perhe otetaan huomioon erilaisissa

ongelmatilanteissa. Asetamme etusijalle yhdenvertaiset psykososiaaliset palvelut mukaan lukien psykoterapian. Haluamme osallistavan yhteiskunnan, jossa kaikkia kohdellaan oikeudenmukaisesti kaikkien itsemääräämisoikeutta kunnioittaen. On tärkeää, että vammaisille tarjottavat palvelut ja erilaiset tukimuodot annetaan lähellä palveluntarvitsijaa ja kummallakin kansalliskielellämme. Päihde- ja riippuvuustyön toimenpiteiden pääpainon tulee olla ehkäisevässä hoidossa sekä varhaisessa puuttumisessa ja sen on oltava fakta- ja tutkimusperusteista.

RKP HALUAA

- että sosiaalilyöntekijöitä palkataan lisää sen takaamiseksi, että apua tarvitsevat saavat sitä ajoissa
- että sosiaalihuollossa työskentelevillä on turvalliset työskentelyolosuhteet
- panostaa ennakoivaan hoitoon ja helpottaa heikossa asemassa olevien perheiden arkea esimerkiksi lapsiperheille annettavan kotihoiton avulla
- lisätä perhe- tai lähisuhdeväkivallan uhreiksi tai väkivallan uhan alaiseksi joutuvien turvapaikkojen määrää
- tarjota matalan kynnyksen palveluja väkivallan uhreille
- panostaa maahanmuuttajien onnistuneeseen kotouttamisen tukipalveluihin syrjäytymisen estämiseksi sekä hyvinvointi- ja terveyserojen vähentämiseksi
- että mielenterveys- sekä päihde- ja riippuvuuspalveluille taataan riittävät resurssit, myös ruotsiksi
- lisää matalan kynnyksen vastaanottoja ja enemmän kuntien, koulun, päiväkodin, kotien, kolmannen sektorin ja poliisin välistä yhteistyötä
- ehkäistä ja vähentää päihteiden käyttöä luomalla toimivia hoitopolkuja ja tehostamalla riskiryhmien tunnistamista
- että päihderiippuvaisen tai mielenterveydellisistä oireista kärsivän perheelle ja lähimmäisille tarjotaan tukea ja keskusteluapua
- että vammaiset saavat riittävästi tukea sitä tarvittaessaan
- että ruotsinkieliset vammaispalvelut ovat yhdenvertaisia suomenkielisten kanssa
- että tukiasuntoja on riittävästi tarjolla
- että vammaisille on tarjolla jokaisen omia edellytyksiä ja tarpeita vastaavia terapia- ja kuntoutuspalveluja heidän äidinkielellään
- että vammaisten lasten perheet saavat riittävästi tukipalveluja varhaisessa vaiheessa.

HYVINVOIVAT LAPSET, NUORET JA PERHEET

Maamme lastenneuvolatoiminta on menestystarina, koska se rakentuu periaatteelle, että ehkäisevä hoito on parasta hoitoa. Hyvinvoivista lapsista tulee suurella todennäköisyydellä hyvinvoivia nuoria ja aikuisia. Hyvinvointiyhteiskunnan perusta rakennetaan tukemalla lapsia heidän varttuessaan ja auttamalla perheitä huolehtimaan lapsistaan.

Julkinen lastenneuvola täydentää oppilasta ja opiskelijahuoltoa sekä lastensuojelua. Haluamme, että neuvolatoiminta jatkuu kuuden ikävuoden jälkeen. Synnytyshoito on suojeltava lisäleikkauksilta ja kaikille on löydettävä paikka synnytysosastolta. Lapsiperheille ja vanhemmille annettava tuki luo turvallisuutta ja ehkäisee ongelmia. Etenkin nuorille tarjottaviin mielenterveyspalveluihin on panostettava ja kuntien koulujen ja hyvinvointialueiden opiskeluhuollon välisen yhteistyön on oltava toimivaa.

RKP HALUAA

- että synnytysosastot säilytetään
- että kaikilla naisilla on oltava oikeus hyvään äitiyshuoltoon ja synnytyksen jälkeiseen jälkihoitoon
- että tarjolla on tietoa myös synnytyksen jälkeistä terveyttä edistävästä ja terveysriskejä koskevista asioista
- että tukea tarvitseville lapsiperheille voidaan myöntää kotipalvelua
- lisätä neuvolapalvelujen saatavuutta siten, että sitä on tarjolla myös lapsen jo aloitettua koulunkäynnin
- haluaa kehittää teineuvolatoimintaa yhtenä perheneuvolatoiminnan osa-alueena
- että oppilas- ja opiskelijahuoltoa on saatavilla kouluissa ja että opiskeluhuolto on koulun moniammatillisen työryhmän osa
- että koulupsykologeja ja kuraattoreita koulutetaan lisää ja että psykoterapeutin opinnoista tehdään maksuttomia
- että peruskoulussa ja toisella asteella on psykiatrinen sairaanhoitaja, koulupsykologi ja koulukuraattori jokaista 500 oppilasta tai opiskelijaa kohden
- että oppilaat ja opiskelijat saavat kutsun kuraattorin vastaanotolle vähintään kerran ala-asteella, kerran yläasteella ja kerran toisen asteen opinnoissa ja että heillä on mahdollisuus tavata kuraattori tarvittaessa myös useammin
- että nuorille tarjotaan matalan kynnyksen vastaanottopalveluja siellä missä he oleskelevat ja ettei vastaanotolle pääsy edellytä ajanvarausta
- että alle 25-vuotiaille tarjotaan ilmaisia ehkäisyvälineitä ja ehkäisyneuvontaa
- varmistaa riittävät resurssit monipuolisten tukipalvelujen ylläpitämiseksi nuorille, jotka kärsivät mielenterveysongelmista tai ovat vaarassa sairastua niihin
- että syömishäiriöistä kärsivät nuoret saavat nimeen omaan heille suunnattuja hoitopalveluja kummallakin kansalliskielellä
- että hyvinvointialueet tekevät aktiivisesti työtä sen eteen, että kaikki saavat kansallisen rokutusohjelman puitteissa annettavat rokotukset, myös HPV- eli papilloomavirusrokotteen.

TURVALLINEN VANHUSTENHUOLTO

Hoito- ja tukitarpeemme ovat erilaisia eri elämänvaiheissa. Inhimilliset perustarpeemme ovat kuitenkin samanlaisia: tarvitsemme sosiaalista kanssakäymistä, turvallisuutta, aktiviteetteja ja virikkeitä sekä tarvittaessa myös hoito- ja hoivapalveluja. Näiden perustarpeiden ollessa tyydytettyjä voimme olla onnellisia elämän eri vaiheissa.

RKP haluaa, että vanhustenhuoltopalvelut ovat korkealuokkaisia ja kaikkien saatavilla lähipalveluina. Sinulla on oltava mahdollisuus asua kotona niin pitkään kuin haluat ja voit ja sinun lähelläsi on oltava saatavilla erilaisia asumispalveluja. Haluamme, että kaikilla on mahdollisuus edistää liikkuvuuttaan esimerkiksi senioriliikunnan avulla. Arvostamme omaishoitajien työtä ja haluamme huolehtia heidän hyvinvoinnistaan. Omaishoitajia on kohdeltava yhdenvertaisesti ja heidän on saatava tarvitsemaansa tukea ja apua jaksamiseensa. Erilaiset säätöt ja yhdistykset antavat korvaamattoman yhteiskunnallisen panoksen monilla tahoilla maassamme esimerkiksi hyvinvointia ja terveyttä edistävällä työllä ja ylläpitämällä ikääntyneiden hoivakoteja.

RKP HALUAA

- että kaikille ikääntyneille tarjotaan turvallista asumista, kun he eivät enää kykene asumaan omassa kodissaan
- että kotona tarjottavat hoivapalvelut turvataan siten, että ikääntyneet saavat korkealaatuisia hoito- ja hoivapalveluja oikea-aikaisesti ja oikeassa muodossa
- että ikääntyneille on tarjolla useita vaihtoehtoisia asumismuotoja
- että avio- ja avopareilla on mahdollisuus asua yhdessä
- että kaikilla hyvinvointialueilla on tarjolla ikääntyneille ennaltaehkäiseviä, kohdennettuja kotikäyntejä
- että muistisairauksien varhaista diagnosointia parannetaan ja hoitoa annetaan mahdollisimman lähellä kotia
- että kodissa annettavien hoito- ja hoivapalvelujen kotitalousvähennyksen käyttömahdollisuuksia laajennetaan
- että omaishoitajille maksettava korvaus on riittävän suuri ja edistää mahdollisuuksia saada vapaata ja kuntoutusta
- käynnistää seniorineuvolatoiminnan kaikilla hyvinvointialueilla
- että julkisia palveluja täydennetään palveluasumisen palveluseleillä.

LUOTETTAVAT PELASTUSPALVELUT

Onnettomuuksia tapahtuu odottamatta ja voi sattua kenelle tahansa. Tietynlaiset onnettomuudet edellyttävät täysin erityislaatuista apua ja erityispalveluja. Pelastuspalvelujen toimivuudessa saattaa olla, ja onkin usein konkreettisesti kyse elämästä ja kuolemasta. Apua on oltava tarjolla, kun tarvitsemme sitä.

Pelastuspalvelujen yhdenvertainen saatavuus kaikkialla maassamme ja pelastuspalvelujen henkilökunnan riittävyys ovat ratkaisevia tekijöitä turvallisuutemme ja valmiuden kannalta. Kun apua tarvitaan, on tärkeää voida kommunikoida pelastushenkilökunnan kanssa ja siksi henkilökunnan on osattava toimia kummallakin kansalliskielellämme. Helsingissä järjestettävän ruotsinkielisen pelastuskoulutuksen turvaaminen on tärkeää. Sopimuspalokunnat ja VPK-toiminta sekä vapaaehtoinen meripelastustoiminta ovat tärkeitä ja niillä on ratkaiseva merkitys Suomen pelastuspalvelujen turvaamiseksi etenkin haja-asutusalueilla.

RKP HALUAA

- että pelastuspalvelut ovat kohtuullisessa ajassa saavutettavissa kaikkialla maassamme
- että saat ambulanssin sitä tarvitessasi
- että pelastushenkilökuntaa koulutetaan riittävästi kummallakin kansalliskielellä
- että vapaaehtoisten palokuntien nuorisotoimintaa tuetaan ja kannustetaan
- että sopimuspalokuntien, vapaaehtoisten palokuntien ja vapaaehtoisen meripelastuksen toimintaedellytyksiä vahvistetaan yhdenvertaisen pelastuspalvelujen saannin turvaamiseksi kaikkialla
- ennaltaehkäistä pelastustoimen henkilökuntaan kohdistuvaa väkivaltaa, jotta henkilöstö voi suorittaa työnsä turvallisissa olosuhteissa
- että hätäkeskustoiminta ja hätäkeskuspäivystäjien koulutus toimii kummallakin kansalliskielellä
- että pelastustoimessa on selkeät prosessit sukupuolisen häirinnän estämiseksi ja toimenpiteiksi, jos joutuu sellaisen kohteeksi.

ENNAKKOÄÄNESTYS 2.–8.4.2025 | VAALIPÄIVÄ 13.4.2025